

Корисна модель належить до галузі захисту рослин, зокрема проведення превентивного моніторингу карантинних шкідників на деревних рослинах, а саме вузькозлатки ясеневі смарагдової *Agrilus planipennis* Fairmaire.

Найбільш близьким за біологічною суттю є спосіб створення ловильних дерев ясенів шляхом зняття шару кори та флоєми шириною 20-30 см навколо стовбура, що послаблює сокорух і, відповідно, стан дерев [1, 2].

Недоліком такого способу є те, що процес знімання кори є трудомісткий та унеможливорює проведення ін'єкції дерева пестицидами, а також те, що в більшості випадків це призводить до того, що в умовах урбофітоценозів естетичний вигляд рослин різко знижується, а також те, що вони досить швидко всихають, гинуть і стають аварійно небезпечними.

Задача корисної моделі полягає в розробці нового способу створення ловильного дерева для моніторингу вузькозлатки ясеневі смарагдової *Agrilus planipennis* Fairmaire, який є менш трудомістким, не погіршує естетичного вигляду рослин та дозволяє тривалий час зберігати дерево в живому стані.

Поставлена задача вирішується тим, що спосіб створення ловильного дерева для моніторингу вузькозлатки ясеневі смарагдової *Agrilus planipennis* Fairmaire, згідно з корисною моделлю, весною, до початку сокоруху, вимірюють довжину кола навколо стовбура ясеня на висоті 1,2-1,5 м від землі та додають до неї 40 см для забезпечення можливості закручування; на стовбурі з товстою корою по лінії накладання акумуляторною пилкою утворюють вузьке поглиблення для розміщення дроту; на кору стовбура по підготовленій лінії накладають перше кільце з металевого дроту товщиною 4,0-6,0 мм: дві частини дроту на початку лінії перехресно накладають одна на одну, утворюючи отвір, в який встановлюють металевий штир діаметром 1 см; після обведення дроту навколо стовбура дві кінцівки дроту з протилежної сторони повільно закручують одна з одною; натягування дроту здійснюють шляхом закручування металевим штирем почергово з кожної сторони двох кінцівок дроту до перетискання кори; кінцівки дроту притискають до стовбура та закривають захисною плівкою; аналогічно на висоті 30-40 см вище від першого встановлюють друге кільце з металевого дроту.

Послідовність виконання операцій щодо створення ловильного дерева для моніторингу вузькозлатки ясеневі смарагдової включає наступні етапи:

- вимірюють довжину кола навколо стовбура ясеня на висоті 1,2-1,5 м від землі; до отриманої довжини додають 40 см, що забезпечує можливість ефективно закручувати металевий дріт навколо стовбура;
- на стовбурі з товстою корою по лінії накладання акумуляторною пилкою утворюють вузьке поглиблення для розміщення дроту;
- весною, до початку сокоруху, на кору стовбура ясеня на висоті 1,2-1,5 м від землі накладають перше кільце з металевого дроту товщиною 4,0-6,0 мм: дві частини металевого дроту, на початку лінії їх розміщення навколо стовбура, перехресно накладають одна на одну утворюючи отвір, в який встановлюють металевий штир діаметром 1 см;
- після обведення металевого дроту навколо стовбура по лінії розміщення дві кінцівки металевого дроту з протилежної сторони повільно закручують одна з одною;
- натягування металевого дроту здійснюють шляхом закручування металевим штирем почергово з кожної сторони двох кінцівок дроту до перетискання кори;
- кінцівки металевого дроту притискають до стовбура та закривають захисною плівкою;
- аналогічно на висоті 30-40 см вище від першого встановлюють друге кільце з металевого дроту.

Таким чином, заявлений спосіб створення ловильного дерева для моніторингу вузькозлатки ясеневі смарагдової забезпечує такі переваги: можливість контролю процесу доступу води й поживних речовин до верхньої частини дерева шляхом регулювання тиску металевого дроту на кору; можливість проведення ін'єкцій інсектицидів у стовбур з метою знищення шкідників ясеня; збільшення тривалості сталого розвитку дерева у фітодизайнових композиціях.

Джерела інформації:

1. Sun J., Koski T. M., Wickham J. D., Baranchikov Y. N., Bushley K. E. Emerald ash borer management and research: decades of damage and still expanding. Annual Review of Entomology. 2024. Vol. 69. P. 239-258. <https://doi.org/10.1146/annurev-ento-012323-032231>.

2. Спосіб покращення стійкості насаджень каштанів до молі мінуючої каштанової методом ін'єкції Імунокомплексону - Ч: пат. 132106 Україна, МПК (2018.01), A01G 13/00; № у 2018 09258; заявл. 10.09.2018, опубл. 11.02.2019, Бюл. № 3. 3 с. <https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1090564/>.